

Ὁ λίβας τῆς φιληδονίας (Εἰρηναῖος Ἐπίσκοπος Αἰκατερίνμπουργκ καὶ Ἱρμπίτσκ)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ένας άνεμος, πὸν λέγεται λίβας, εἶναι ἀφόρητα ζεστὸς καὶ καταστρεπτικός. Ὅπου φυσήξει, ξεραίνονται ὅλα τὰ φυτὰ στὰ χωράφια καὶ στοὺς κήπους. Τὰ χοντρά καὶ σκληρὰ ἀγκάθια ὅμως δὲν παθαίνουν τίποτα. Ὁ λίβας καταστρέφει μόνο τὰ ὠφέλιμα φυτὰ, πὸν οἱ καρποὶ τους χρησιμεύουν σὰν τροφή στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ ζῶα.

Ὁ καταλυτικὸς καὶ θανατηφόρος αὐτὸς ἄνεμος μοιάζει μὲ μία ἀπὸ τὶς πιὸ ὀλέθριες τάσεις τῆς ἐποχῆς μας, πού σὰν τὸ λίβα ξεραίνει καὶ ἐξαφανίζει ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τοὺς καρποὺς τῶν ἀρετῶν. Εἶναι οἱ σαρκικὲς ἐπιθυμίαι καὶ τὰ σαρκικὰ πάθη.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο κακό της ἐποχῆς μας. Διαλύει οἰκογένειες, ἐκθέτει ἄντρες καὶ γυναῖκες, ὀδηγεῖ στὸν κατήφορο τοὺς νέους, ἀφήνει τὴ φαρμακερὴ πνοή του στὰ μικρὰ παιδιά. Καὶ τίποτα δὲν φαίνεται ἱκανὸ νὰ σταματήσει τὴν ὀλέθρια ἐπίδρασή του!

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἔχουμε μεγαλύτερη ὑποχρέωση νὰ παρακινήσουμε ἐσᾶς, τοὺς γονεῖς, ὥστε μὲ τὴ φροντίδα σας ἢ καὶ τὴν αὐστηρότητά σας, νὰ προφυλάξετε τὰ παιδιά σας ἀπὸ τὸ καταστρεπτικὸ αὐτὸ μόλυσμα.

Πόσο ὑπέροχη ὑπαρξη βγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Δημιουργοῦ ὁ ἄνθρωπος! Ἡ ψυχὴ του ἔχει τὴ σφραγίδα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα του βρίσκεται στὴν πιὸ ψηλὴ βαθμίδα τοῦ ζωικοῦ κόσμου.

Σύμφωνα μὲ τὴν τάξη τῆς Δημιουργίας, ἡ ψυχὴ πρέπει νὰ ἡγεμονεύει πάνω στὸ σῶμα. Ἔτσι συνέβαινε πράγματι στὴν ἀρχή: Ὅταν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ὑπάκουε στὸ Θεό, τὸ σῶμα ἦταν ὑποταγμένο στὴν ψυχὴ, χωρὶς νὰ τὴν ἐπιβαρύνει ἢ νὰ τὴν ἐκθέτει σὲ πειρασμούς.

Ἄλλη τροπὴ ὅμως πῆραν τὰ πράγματα μετὰ τὴν πτώση. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου

ἐπαναστάτησε ἐνάντια στὸ Θεό. Ἔτσι καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἐπαναστάτησε ἐνάντια στὸ πνεῦμα, ἐνάντια στὴν ψυχή.

Σὰν ἀποτέλεσμα τῆς δίκαιης τιμωρίας, ἡ ροπὴ τῶν αἰσθήσεων πρὸς τὸ πονηρὸ καὶ οἱ σαρκικὲς ἐπιθυμίες ἄρχισαν ν' ἀσκοῦν τυραννία πάνω στὶς πνευματικὲς ἐπιδιώξεις τοῦ ἀνθρώπου, ἀπαιτώντας τὴν πλήρη ὑποταγὴ καὶ ὑποδούλωσή του σ' αὐτές. Ἔτσι ἐμφανίστηκε στὸν ἄνθρωπο ἡ τάση νὰ κάνει ὅ,τι ἱκανοποιεῖ τὶς αἰσθήσεις του. Ὁ ἄνθρωπος ἔγινε σαρκικός.

Ἡ οὐσία τῆς φιληδονίας καὶ τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας βρίσκεται σὲ τοῦτο: Ἡ ψυχὴ ὑποτάσσεται στὶς σαρκικὲς ἐπιθυμίες· ἡ σαρκικὴ ἐπιθυμία ἀσκεῖ τότε κυριαρχία πάνω στὸν ἄνθρωπο, τὸν ἀποχαλινώνει καὶ τὸν τυφλώνει ἔτσι, πὺ νὰ μὴ μπορεῖ πιά νὰ σκεφτεῖ τὸ Θεό, τὴν πίστη σ' Αὐτόν, τὶς ἐντολὲς καὶ τὸ θέλημά Του· ἔτσι, τέλος, σκοτώνει στὸν ἄνθρωπο κάθε τί ἄγνό, θεῖο, ἱερό!

Αὐτὸς ὁ αἰσθησιασμὸς εἶναι τὸ μεγαλύτερο κακό, ἡ μεγαλύτερη καταστροφὴ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἄν εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὸ δέντρο γνωρίζεται ἀπὸ τοὺς καρπούς του, τότε πρέπει νὰ ποῦμε, ὅτι ὁ αἰσθησιασμὸς εἶναι δέντρο φαρμακερό, ἐπειδὴ δίνει φοβεροὺς καρπούς.

Ὁ πρῶτος αἰσχροὺς καρπὸς τοῦ εἶναι ἡ ὀκνηρία, ἡ ἀποφυγὴ τοῦ κόπου καὶ κάθε καλοῦ, πὺ ἀπαιτεῖ κάποια προσπάθεια. Ὁ φιλήδονος ἄνθρωπος εἶναι καὶ μαλθακός. Δὲν γνωρίζει ποτὲ τὴν ἱκανοποίησιν πὺ δίνει ἡ δημιουργικὴ δραστηριότητα. Ὁ κόπος εἶναι γι' αὐτὸν βάρος, ζυγός, κατάρα, καὶ ὄχι μέσο γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς ἀρετῆς, οὔτε σοβαρὴ καὶ σπουδαία ὑποχρέωση, καθορισμένη ἀπὸ τὸ Θεό.

Ὁ φιλήδονος ἄνθρωπος φοβᾶται τὸ σωματικὸ κόπο, γιατί γίνεται αἰτία νὰ διαταραχθεῖ ἡ μαλθακότητά του. Ἀλλὰ φοβᾶται καὶ τὸ διανοητικὸ κόπο, γιατί ἀπαιτεῖ βία τῶν πνευματικῶν δυνάμεων.

Πολλοὺς ἀσφαλῶς ἀνθρώπους θὰ ἔτυχε νὰ γνωρίσετε, γιὰ τοὺς ὁποίους οἱ ἄλλοι ἔλεγαν: «Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς πολλὰ θὰ μπορούσε νὰ κάνει. Ὅμως δὲν κάνει τίποτα!». Ποιὰ εἶναι πολὺ συχνὰ ἡ αἰτία; Ἡ ἡδυπάθεια, πὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο ὀκνηρό. Καὶ ἐνῶ ἔχει τὶς πιὸ καλὲς προϋποθέσεις, ὑποφέρει ἀπὸ τὴ φτώχεια καὶ τὶς στέρησεις. Καὶ ἀσφαλῶς θ' ἀπολάμβανε μεγάλη εὐτυχία, ἂν ἡ ὀκνηρὴ ζωὴ δὲν τοῦ ἦταν πιὸ εὐχάριστη ἀπὸ τὴν εὐημερία τοῦ τίμιου κόπου.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ δραστηριότητα, πράγμα πὺ τὸ βλέπει κανεὶς πολλὰς φορὲς στὸ σχολεῖο. Συναντᾶει κανεὶς ἐκεῖ παιδιὰ μὲ πλούσια πνευματικὰ χαρίσματα καὶ ταλέντα. Παιδιὰ πὺ μαθαίνουν γράμματα παίζοντας. Καὶ μὲ τὴν κλίση πὺ ἔχουν, περιμένει κανεὶς ὅτι θὰ γίνουν σπουδαῖοι ἄνθρωποι. Κι ὅμως, τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν ἔχουν καμιὰ ἐξέλιξη. Γιατί; Γιατί, μεγαλώνοντας, ἔγιναν

ὄκηροί, τεμπέληδες, κι ἔθαψαν στὴ γῆ τὸ τάλαντό τους, ἀντὶ νὰ τὸ διπλασιάσουν μὲ τὴν ἐπίμονη προσπάθεια.

Τέτοιοι ἄνθρωποι εἶναι ἀνίκανοι γιὰ μεγάλες ἐπιτυχίες, καὶ προπαντὸς γιὰ τὴν ἀρετὴ.

Δὲν εἶναι λίγο τὸ ἐκλεκτὸ ὑλικό, ποὺ ρούφηξε ὁ βάλτος τοῦ αἰσθησιαμοῦ. Πόσες φορές, ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν ἀπὸ τὸ Θεὸ τὴν κλήση καὶ τὴν προδιάθεση νὰ γίνουν πρότυπα ἡθους καὶ ἀρετῆς, χάθηκαν, γιατί παρασύρθηκαν ἀπὸ τὴν ἡδυπάθεια. Ἔτσι ἡ τάση πρὸς τὴν ἀρετὴ βυθίστηκε στὰ βαλτόνερα τῆς ὄκηρίας καὶ τῆς ραθυμίας!

Ὁ δεῦτερος καρπὸς τῆς φιληδονίας εἶναι ἡ λαιμαργία καὶ ἡ μέθη. Εἶναι πολὺ σωστὸ αὐτὸ ποὺ λέει ὁ ρωσικὸς λαός: «Περισσότεροι ἄνθρωποι πνίγηκαν στὸ ποτήρι παρὰ στὸν ποταμὸ Βόλγα».

Δὲν θὰ ποῦμε ἐδῶ πόση συμφορὰ, δυστυχία καὶ καταστροφὴ φέρνει στοὺς ἀνθρώπους τὸ μεθύσι. Ὁ καθένας τὸ βλέπει στοὺς γνωστούς, τοὺς γείτονες ἢ τοὺς συγγενεῖς, ποὺ ἡ ἡδυπάθεια τοὺς ἔφερε στὸ σημεῖο νὰ λερῶσουν ἀποκρουστικὰ τὸν «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» πλασμένο ἑαυτὸ τους, καὶ νὰ χάσουν, τολμῶ νὰ πῶ, τὴν ἀνθρώπινη ὑπόστασή τους.

Τρίτος καρπὸς τῆς φιληδονίας εἶναι ἡ ἀσωτία. Ἄν ὑπάρχει πάνω στὴ γῆ κάτι πραγματικὰ ὑπέροχο καὶ οὐράνιο, αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς ἡ παιδικὴ καὶ νεανικὴ ἀθωότητα. Ἀντίθετα, ἂν ὑπάρχει κάτι αἰσχρὸ καὶ σιχαμερό, αὐτὸ εἶναι ἡ παραδομένη στὴν ἀσωτία ψυχὴ. Δὲν θὰ μιλήσουμε τώρα γιὰ τὸν καρπὸ αὐτὸ τοῦ αἰσθησιαμοῦ. Ὅλοι γνωρίζετε ποῦ ὁδηγεῖ τὰ θύματά της ἡ ἀνηθικότητα.

Πηγή: agiazoni.gr